Trafikregionråd
Jakop Dalunde (MP)

INTERPELLATIONSSVAR
2026-04-30

RS 2026-0367

Svar på interpellation 2026:20 av Lina El Yafi (V) om hur bristande arbetsmiljö för bussförare ger sämre service till resenärer med särskilda behov

Lina El Yafi har i interpellationen ställt följande frågor:

1. Hur kommer du agera på det som forskningen visar, att upphandlingar och dålig arbetsmiljö leder till försämrad service och försvårar möjligheten för trafikanter med särskilda behov att använda kollektivtrafiken?

2. Hur kommer du agera på informationen om bussförares katastrofala arbetsmiljö som Kommunals undersökning visar?

3. Hur ser du på att Region Stockholm skulle skicka ut en gemensam medarbetarundersökning till alla anställda i kollektivtrafiken, som ett komplement till operatörernas egna undersökningar?

Som svar vill jag anföra följande:

En god arbetsmiljö för bussförare är en förutsättning för både trafiksäkerhet, punktlighet och ett gott bemötande av resenärer. De rapporter som interpellanten refererar till – både från Kommunal och från forskningen – pekar på utmaningar som behöver tas på allvar. Region Stockholm har ett ansvar att säkerställa att våra upphandlingar och avtal bidrar till långsiktigt hållbara villkor.

Region Stockholm arbetar kontinuerligt med att utveckla sina upphandlingskrav och avtalsuppföljning för att säkerställa kvalitet i leveransen. I detta ingår krav på tillgänglighet, bemötande och arbetsmiljö. Vi ser över hur incitament och ersättningsmodeller kan utformas så att de bättre stödjer både god arbetsmiljö och hög servicekvalitet. Det handlar bland annat om att balansera krav på effektivitet med realistiska tidtabeller och att säkerställa att operatörerna har förutsättningar att ge förare tillräcklig återhämtning.

Uppgifterna om bussförares arbetsmiljö är oroande och något vi följer noggrant. Det är viktigt att understryka att arbetsgivaransvaret ligger hos trafikoperatörerna, men Region Stockholm ställer krav i avtal och följer upp dessa. De grundläggande krav som ställs är att gällande rätt ska följas, exempelvis arbetsmiljölagen (AML) och lagen om medbestämmande i arbetslivet (MBL). Arbetsmiljöverket är tillsynsmyndighet och kontrollerar att AML följs, och kan ingripa vid brister.

Trafikförvaltningen har dock en löpande dialog med operatörer om arbetsmiljöfrågor. Inom ramen för avtalsuppföljningen ingår indikatorer kopplade till personalomsättning, sjukfrånvaro och arbetsvillkor. Det pågår också ett arbete för att stärka uppföljningen av arbetsmiljökrav i våra avtal och för att säkerställa att dessa efterlevs i praktiken. Jag ser det som viktigt att fortsätta utveckla detta arbete, inte minst i ljuset av de signaler som nu kommer från branschen.

På den politiska nivån har Mittenkoalitionen, tillsammans med Vänsterpartiet, bedrivit ett utvecklingsarbete i dessa frågor. Ett bra exempel på det är att ett trafiksamverkansforum har upprättats för att förbättra dialogen om arbetsmiljö och verksamhetens utveckling.

Kravställningen avseende arbetsmiljöfrågor har även vidareutvecklats under denna mandatperiod. Det har gjorts genom krav på att trafikutövarna aktivt ska bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete, verka för att vara attraktiva arbetsgivare samt eftersträva anställningsvillkor för bussförare och servicepersonal som främjar yrkesstolthet och långsiktig kvarstannande i yrket.

På regionfullmäktige i mars 2026 har ett nytt uppdrag lagts, tillsammans med Vänsterpartiet, som syftar till att värna personalens fortsatta välmående. Den handlar om att trafiknämnden i nära dialog med fackliga organisationer och operatörer tar fram förslag på hur arbetsmiljön hos upphandlade operatörer kan förbättras. Innan årets slut ska en rapport tas fram med dessa förslag.

I linje med detta har ett arbete påbörjats tillsammans med Centrum för arbets- och miljömedicin (CAMM), att genomföra en analys av bussförares arbetsmiljö och hur upphandling kan utformas för att bidra till en god arbetsmiljö för bussförare och därigenom bidra till en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning. Uppdraget omfattar en nulägesbild av bussförares arbetsmiljö i Region Stockholm, analys av hur dagens upphandlingsmodeller påverkar arbetsmiljön, samt förslag på tydliga och uppföljningsbara krav inför framtida upphandlingar.

Förslaget om en gemensam medarbetarundersökning är intressant. I dag genomför operatörerna egna undersökningar, och dessa utgör en viktig del av uppföljningen. Samtidigt kan det finnas värde i att komplettera detta med en mer samlad bild på regional nivå, för att få bättre jämförbarhet och identifiera strukturella problem. En sådan lösning behöver dock analyseras närmare, inte minst utifrån ansvarsfördelning, genomförbarhet och hur resultaten ska användas. Jag är öppen för att pröva hur Region Stockholm kan utveckla sina verktyg för att få en bättre helhetsbild av arbetsmiljön inom kollektivtrafiken.

Sammanfattningsvis är sambandet mellan arbetsmiljö och kvalitet i kollektivtrafiken tydligt. För att säkerställa en trygg, tillgänglig och välfungerande trafik behöver vi arbeta långsiktigt med både upphandling, uppföljning och dialog med branschens aktörer. Detta arbete kommer jag att fortsätta prioritera.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Stockholm den 30 april 2026

Jakop Dalunde